

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË VUSHTRRISË PËR VITIN 2020

Prishtinë, korrik 2021

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinionëve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Shënim

Ky Raport i auditimit është gjeneruar për herë të parë përmes platformës elektronike për menaxhimin e auditimit (SITA). Po ashtu, këtë vit, përdoret shablloni i ri i Raportit të auditimit, sipas metodologjisë së përditësuar për auditime financiare dhe të pajtueshmërisë. Raporti përfshinë për herë të parë edhe konkluzionin e veçantë për pajtueshmëri.

Jemi plotësisht të vetëdijshëm që aplikimi i të gjitha këtyre risive njëkohësisht, në rrethana të pazakonshme të pandemisë, mund të rezultojë me ndonjë lëshim të paqëllimshëm teknik, për çka ju kërkohet falje paraprakisht dhe ju falënderojmë për mirëkuptim!

Për: Xhafer Tahiri, Kryetar i Komunës së Vushtrrisë

Adresa: Rruga "Isa Boletini" nr.10 Vushtrri, Kosovë, Vushtrri, Republika e Kosovës

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Komunës së Vushtrrisë për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2020, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Vushtrrisë (VU), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Vushtrrisë, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar gjithashtu pajtueshmërinë e menaxhmentit të Komunës së Vushtrrisë me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas konkluzionit tonë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit të VU kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në

kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Theksimi i Çështjes

- 1 Për vëmendjen tuaj, dëshirojmë të theksojmë faktin se si rezultat i buxhetimit të gabuar, Komuna kishte bërë pagesa në shumë prej 260,198€ nga kategoritë jo adekuate, prej të cilave nga Investimet kapitale: 83,208€ ishin paguar për Subvencione e transfere. Si rezultat, për të njëjten shumë ishte mbivlerësuar kategoria e Investimeve kapitale dhe nënvlerësuar kategoria e Subvencioneve e transfereve; dhe 71,750€ ishin paguar për Mallra e shërbime, me ç'rast ishte mbivlerësuar kategoria e Investimeve kapitale dhe nënvlerësuar kategoria e Mallrave dhe shërbimeve; Ndërsa 105,240€ për Subvencione e transfere (për mbulimin e shpenzimeve të varrimit për qytetarët) ishin paguar nga Mallrat dhe shërbimet, duke rezultuar me mbivlerësim të Mallrave dhe shërbimeve dhe nënvlerësim të Subvencioneve dhe transfereve për të njëjten shumë.

Përveç kësaj, Komuna kishte bërë edhe pagesa tjera në bazë të vendimeve gjyqësore në shumë prej 1,410,488€ për kompensimin e pagave jubilarë, pagave përcjellëse, shujtave dhe shpenzimet tjera të procedurave gjyqësore, përkatësisht 717,648€ janë paguar nga Mallrat dhe shërbimet dhe 692,840€ nga Investimet kapitale. Rrjedhimisht, për të njëjtat shuma, ishin mbivlerësuar kategoria e Mallrave e shërbimeve dhe Investimeve kapitale dhe nënvlerësuar kategoria e Pagave dhe mëditjeve.

Kjo kishte ndodhur për arsyen se: 1. me rastin e aprovimit të Ligjit për ndarjet buxhetore të vitit 2020, këto shpenzime ishin planifikuar dhe ekzekutuar në kategori jo adekuate ekonomike; dhe 2. për shkak të mungesës së fondeve buxhetore, të cilat me rastin e ndarjeve buxhetore nga Qeveria, përkatësisht Ministria e Financave, detyrimet për paga në bazë të vendimeve gjyqësore nuk ishin marrë parasysh si detyrime rrjedhëse gjatë vitit dhe rrjedhimisht, nuk ishte ndarë asnjë fond kontigjent për kompensimin e tyre. Thesari kishte ekzekutuar pagesat nga fondet e ndara për kategoritë tjera. Duke qenë se çështjet në fjalë janë mjaft të përhapura në shumë organizata buxhetore dhe po përsëriten për vite me radhë, ato do të trajtohen më hollësisht në Raportin e auditimit të Pasqyrave Financiare të

Qeverisë, ku edhe do të jepen rekomandimet përkatëse për zgjidhje afatgjatë.

Opinionin e auditimit nuk është modifikuar për shkak të kësaj çështje.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Kryetari i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Kryetari i Komunës është përgjegjës edhe për vendosjen e kontrolleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundur përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Kryetari i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës së Vushtrrisë.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtureshmërinë

Menaxhmenti i Komunës së Vushtrrisë është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Komunës së Vushtrrisë në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objekivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtureshmërinë e autoriteteve përkatëse të Komunës së Vushtrrisë me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinion. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontroleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinioni mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës së Vushtrrisë.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

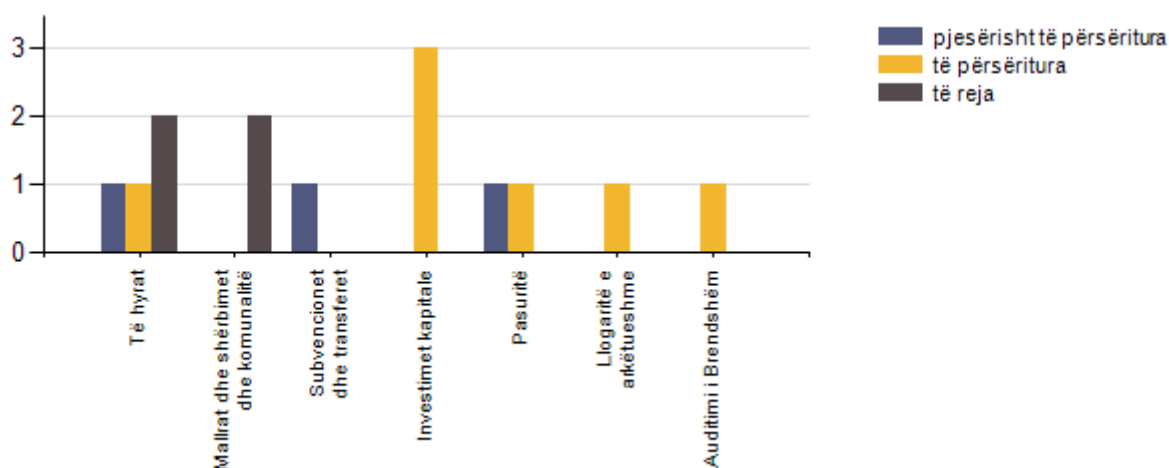
Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuara me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve (shih Grafikun 1). Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i shqyrtojmë këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Grafiku 1. Lloji i gjetjeve sipas kategorive ekonomike⁴

Ne po ashtu, kemi rishikuar statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe kemi vlerësuar nivelin e zbatimit të tyre. [Për detajet shih kapitullin 4].

2.1 Gjetjet për çështjet e menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.1.1 Të hyrat

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Vushtrrisë në 2020 ishin 2,116,618€, pothuajse në një shumë të njëjtë me atë të vitit paraprak. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga taksa për grumbullimin e mbeturinave, të hyrat nga qiraja etj. Komuna kishte edhe të hyra të arkëtuara nga institucionet tjera në emër të komunës, si në vijim: gjobat në trafik 198,861€, dhe gjobat nga gjykatat 11,725€. Për qëllime ekzaminimi, ne kemi shqyrtuar 14 mostra për teste substanciale në vlerë 17,289€.

Çështja A1 - Vonesa në deponimin e parasë së gatshme në llogarinë bankare

Gjetja Neni 11 i Rregullës Financiare 03/2010 për të hyrat përcakton që paratë e grumbulluara nga Organizatat Buxhetore (OB) nga arkëtimet për shërbime në lartësi deri 10€, duhet në fund të ditës të depozitohen në llogarinë bankare.

Në dy raste kemi evidentuar se paratë e arkëtuara nga ekstraktet e lindjes dhe participimi në QKMF nuk ishin depozituar me kohë, në arkën kryesore rrjedhimisht në bankë, vonesat ishin nga pesë (5) ditë deri afërsisht dy (2) muaj, ndonëse vlerat monetare nuk ishin materiale. Përkatesisht:

- Të hyrat e arkëtuara nga participimet në QKMF, nga data 10.11.2020-17.11.2020, në vlerë 607€, janë depozituar në bankë me datë 17.11.2020;
- Të hyrat e arkëtuara nga ekstraktet e lindjes, nga data 13.03.2020-06.05.2020, në vlerë 83€, janë depozituar në bankë me datë 06.05.2020.

Kjo ka ndodhur si shkak i kontrolleve të brendshme jo efikase përkatësisht rrethanave të krijuara si rezultat i pandemisë dhe vështirësive në organizimin e stafit.

Ndikimi Parregullsitë e tilla mund të rrisin rrezikun e humbjes apo edhe keq përdorimit të parasë së gatshme.

Rekomandimi A1 Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në mënyrë që paratë e gatshme të grumbulluara në arkë të dorëzohen

dhe të depozitohen në bankë sipas kërkesave të rregullës financiare për të hyrat.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A2 - Regjistrimi i të hyrave në kode ekonomike jo përkatëse

Gjetja Me rregullat e Thesarit dhe Udhëzimin administrativ NR. 19/2009 për planin kontabël të SIMFK-së janë përcaktuar kategoritë dhe kodet ekonomike sipas llojit për regjistrim.

Nga testimi i të hyrave të arkëtuara në vlerë 8,560€ për leje mjedisore komunale, kemi identifikuar se ishin klasifikuar gabimisht në kodin ekonomik të lejeve ndërtimore. Rrjedhimisht kemi evidentuar se të gjitha arkëtimet për leje mjedisore komunale në vlerë të përgjithshme prej 38,912€, arkëtimet nga lejet për legalizim në vlerë 15,036€ si dhe nga lejet për rrëtime në vlerë 3,328€, nuk ishin klasifikuar në kodet adekuate ekonomike sipas planit kontabël por ishin regjistruar të gjitha në kodin e lejeve ndërtimore.

Kjo ka ndodhur si shkak i moskujdesit të duhur në përdorimin e kodeve adekuate ekonomike si dhe praktikave të zbatuara deri më tani.

Ndikimi Regjistrimi i të hyrave në kode ekonomike jo adekuate ndikon negativisht në prezantimin e drejtë të të hyrave në pasqyrat financiare, si dhe në informimin jo të drejtë për vendimmarrësit dhe shfrytëzuesit e informatave financiare.

Rekomandimi A2 Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në këtë fushë në mënyrë që të hyrat të klasifikohen drejtë në përputhje me kodet përkatëse ekonomike të përcaktuara me planin kontabël të Thesarit/SIMFK.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B1 - Dobësi në procesin e veprimtarive inspektuese të objekteve brenda territorit të Komunës

Gjetja Sipas nenit 15.2 të Ligjit Nr. 06/L-005 për Tatimin në Pronën e Paluajtshme, veprimtaritë inspektuese kryhen çdo vit për të paktën njëzetë përqind (20%) të të gjitha objekteve brenda territorit të Komunës.

Komuna në vitin 2020 nuk ka arritur të plotësoj këtë kriter të kryerjes së veprimtarive inspektuese, ngase nga totali 22,480 objekteve të regjistruara janë verifikuar 3,377 objekte apo rreth 15%.

Kjo ka ndodhur si shkak i dobësive në organizimin e veprimtarive

inspektuese ndër të tjera edhe si rezultat i ndikimit të pandemisë dhe vështirësive në organizimin e stafit.

Ndikimi Mos verifikimi i objekteve mund të rezultojë me mangësi të informacionit aktual rreth data bazës së tatimit në pronë dhe mund të ndikojë negativisht në vlerësimin e tatimit në pronë.

Rekomandimi B1 Kryetari duhet të siguroj mekanizma efektiv për inspektimin e kuotës së përcaktuar prej 20% të objekteve siç kërkohet me ligjin e ri si dhe të rrisë kontrollin e menaxhimit të punëve në teren.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja C1 - Dobësi në menaxhimin e të dhënave të tatimit në pronë

Gjetja Neni 11 i Ligjit Nr. 06/L-005 për Tatimin në Pronën e Paluajtshme, përcakton se njësi e objektit që shërben si vendbanim parësor për personat fizik, i lejohet zbritja prej 15,000€ nga vlera e vlerësuar e njësisë së objektit.

Në një rast kemi identifikuar se zbritja prej 15,000€ ishte aplikuar në dy njësi të banimit të një tatimpaguesi fizik.

Kjo ka ndodhur si shkak i kontrolleve të dobëta në këtë fushë lidhur me përditësimin e informacionit të tatimpaguesve në sistem.

Ndikimi Dobësitë e identifikuara lidhur me aplikimin e zbritjeve në më shumë se një njësi të objektit, respektivisht mos përditësimi i informatave të tatimpaguesve, ndikon në nënvlerësimin e bazës tatimore dhe rrjedhimisht në performancën buxhetore.

Rekomandimi C1 Kryetari duhet të sigurojë kontrolle shtesë në departamentin e tatimit në pronë, në mënyrë që të dhënat në sistemin ProTax të jenë të harmonizuara me rregulloren e tatimit në pronën e paluajtshme të Komunës dhe me ligjin, dhe të gjitha rastet e tilla të korrigjohen.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.1.2 Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë

Buxheti final për mallra dhe shërbime dhe komunalitë në vitin 2020 ishte 4,699,861€, prej të cilave ishin shpenzuar 3,392,939€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me shërbime kontraktuese, shërbime komunale, furnizime të ndryshme për zyre, mirëmbajtjen e objekteve dhe pajisjeve etj. Për qëllime të auditimit, kemi testuar 28 mostra për teste substanciale në vlerë 945,494€ si dhe pesë (5) mostra për teste (procedura) të pajtueshmërisë.

Çështja A3 - Dobësi në përmbushjen e kriterit të dosjes së tenderit lidhur me vërtetimin tatimor

Gjetja

Në dy aktivitete të prokurimit, kemi identifikuar se nuk ishte respektuar kriteri i përcaktuar në dosjen e tenderit/njoftimin për kontratë, respektivisht te kërkesat e përshtatshmërisë, ku ishte kërkuar “Një vërtetim i nënshkruar nga Administrata Tatimore e vendit Tuaj të themelimit se Ju nuk jeni në vonesë për pagimin e tatimeve, ky vërtetim duhet të jetë jo më i vjetër se 90 ditë kalendarike nga data e dorëzimit të tenderit, duhet të dorëzohet nga Operatori Ekonomik të cilit synohet dhënia e kontratës”.

Mangësitë e identifikuara janë gjetur në këto dy aktivitete të prokurimit:

- Te aktiviteti i prokurimit “Furnizim me material shpenzues për laborator (reagensa)”, në vlerë 95,515€, kemi identifikuar se vërtetimi tatimor ishte prezantuar me validitet të skaduar përtej afatit 90 ditor nga data e dorëzimit të tenderëve;
- Te aktiviteti i prokurimit “Furnizim me material higjenik dhe mbrojtës për nevoja të personelit të administratës komunale pas situatës së krijuar si pasojë e përhapjes së sëmundjes infektive Corona Virus Covid 19 ”, në vlerë 27,331€, kemi identifikuar se vërtetimi tatimor ishte prezantuar me borxhe tatimore apo obligime tjera tatimore të pashlyera.

Kjo ka ndodhur si rezultat i kontrolleve të brendshme jo efikase në procesin vlerësimit të tenderëve konform kriterëve të përcaktuara në dosje të tenderit dhe në njoftimin për kontratë.

Ndikimi

Mangësitë e identifikuara rreth mos plotësimit të kërkesave të përshtatshmërisë në dosje të tenderit dhe në njoftimin për kontratë, lidhur me vërtetimin tatimor mund të reflektojnë negativisht në përzgjedhjen e operatorit të përgjegjshëm ekonomik dhe në përmbushjen e drejtë të kontratës konform kushteve kontraktuale.

Rekomandimi A3 Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në procesin e vlerësimit dhe përzgjedhjes së tenderëve konform kritereve të përcaktuara në dosje të tenderit dhe në njoftimin për kontratë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A4 - Dobësi në menaxhimin e aktiviteteve të prokurimit dhe kontratave

Gjetja Neni 62 i Rregullave dhe udhëzuesit operativ për prokurimin publik (RrUOPP), për ndarje të detyrave, ndër të tjera përcakton se “Një anëtar i komisionit të vlerësimit nuk mund të emërohet si Menaxher i projektit” gjithashtu “Një zyrtar nga një departament i cili ka përgatitur specifikimet dhe/ose termat e references, ose ka përcaktuar standardet e cilësisë, ose vizatimet e përgatitura nuk mund të marrë pjesë si një anëtar i komisionit të vlerësimit”.

Në dy procese të zhvillimit të aktiviteteve të prokurimit dhe kontratave kemi identifikuar mangësitë në vijim:

- Te aktiviteti i prokurimit “Furnizim me pako ushqimore dhe higjienike për ndihmë familjeve në nevojë pas situatës së krijuar si pasojë e përhapjes së sëmundjes infektive Corona Virus, Covid 19”, në vlerë 49,600€, kryesuesi i komisionit të vlerësimit të tenderëve ishte caktuar po ashtu edhe si menaxher i kontratës;
- Te aktiviteti i prokurimit “Mirëmbajtja e ndriçimit publik në qytet dhe fshatra, për nevoja të A.K. – Vushtrri”, me çmim të peshuar në vlerë 105€, personi i cili ka përgatitur paramasën dhe paralogarinë ishte caktuar edhe kryesues i komisionit të vlerësimit të tenderëve.

Kjo ka ndodhur si rezultat i mos disponueshmërisë së stafit të mjaftueshëm për ndarje të drejtë të detyrave në procesin e zhvillimit të aktiviteteve të prokurimit.

Ndikimi Caktimi i personave të njëjtë në disa procese në menaxhimin e aktiviteteve të prokurimit dhe kontratave reflekton negativisht në ndarjen e drejtë të detyrave.

Rekomandimi A4 Kryetari të sigurojë ndarjen e drejtë të detyrave në procesin e menaxhimit të aktiviteteve të prokurimit dhe kontratave konform respektimit të kritereve ligjore dhe rregullave të prokurimit publik.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.1.3 Subvencionet dhe transferet

Buxheti final për subvencione dhe transfere ishte 764,226€, dhe prej tyre në 2020 ishin shpenzuar 689,149€. Ato janë dhënë për entitete publike dhe jopublike dhe kanë të bëjnë kryesisht me përkrahjen e sektorit të bujqësisë, kulturës, sportit dhe aktiviteteve tjera në kuadër të komunës. Në këtë fushë kemi testuar pesë (5) mostra për teste substanciale në vlerë 115,947€ si dhe pesë (5) mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja C2 - Dobësi në menaxhimin e subvencioneve

Gjetja

Për tu kualifikuar për mbështetje financiare publike aplikuesi duhet ti plotësoj kriteret e përgjithshme të përcaktuara me rregullore dhe thirrje publike.

Nga testimi i thirrjes publike për financimin e projekteve të OJQ-ve në fushën e kulturës, rinisë dhe sportit, kemi identifikuar një rast në të cilin dokumentacioni i kërkuar ishte dorëzuar pas afatit të përcaktuar me thirrje publike. Vendimi për caktimin e përfituesit ishte nxjerrë me dt. 11.12.2020, ndërsa dokumentet të cilat nuk ishin dorëzuar me kohë janë:

1. Aplikacioni me dt. 12.12.2020;
2. Deklarata mbi financimin e dyfishtë me dt. 12.12.2020; si dhe
3. Çertifikata nga evidenca e personave kundër të cilëve është duke u zhvilluar procedura penale dhe personave të dënuar nga gjykata me dt. 14.12.2020.

Kjo gjendje ishte si pasojë e mungesës së kontrolleve dhe pakujdesisë së komisionit të themeluar për vlerësimin e aplikacioneve.

Ndikimi

Mungesa e dokumenteve për përmbushjen kriterëve në procesin e vlerësimit të aplikantëve, mund të eliminojë padrejtësisht përfituesit të cilët përmbushin kriteret e caktuara me rregullore/thirrje publike, dhe të dëmtoj kredibilitetin e procesit.

Rekomandimi C2

Kryetari duhet të sigurojë që procesi i vlerësimit të aplikuesve të dokumentohet me dëshmi përkatëse duke siguruar në të njëjtën kohë të mos shkelet parimi i konkurrencës, si dhe përfitues të subvencioneve të jenë vetëm aplikuesit që përmbushin kriteret e përcaktuara në thirrjen publike.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.1.4 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 6,066,371€, prej tyre në 2020 ishin shpenzuar 4,320,959€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me ndërtim dhe rregullim të infrastrukturës rrugore, ujësjellësit dhe kanalizimeve, ndërtim të shkollave dhe parqeve, shpronësime, blerje të pajisje dhe përmirësime të ndryshme të kapitalit. Kemi testuar 42 mostra për teste substanciale në vlerë 1,672,448€, si dhe pesë (5) mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja B2 - Vonesa në realizimin e kontratave

Gjetja Kontratat përcaktojnë afatet për realizimin e tyre. Në tre kontrata të testuara, kemi evidentuar se është dashur të përfundonin në vitin 2019/2020.

Nga pagesat e testuara kemi evidentuar vonesa në realizimin e tre (3) kontratave të cilat është dashur të përfundonin në vitin 2019/2020, mirëpo ende nuk ishin përmbyllur as gjatë kohës që ne ishim në ekzekutim të auditimit (mars 2021). Vonesat kanë të bëjnë me projektet: (1) "Ndërtimi i QMF-së në Vushtrri" projekt dy vjeçar prej 346,222€; (2) "Asfaltimi i rrugës Vushtrri-Nadakofc-Pestovë faza e parë" prej 282,347€, dhe (3) "Ndërtimi i sheshit Ahmet Krasniqi në qytetin e Vushtrrisë" prej 93,664€.

Duhet theksuar se në asnjërin prej këtyre rasteve nuk kishte kërkesë/aprovim për zgjatjen e afatit për realizimin e kontratave, siç përcaktohet në nenin 18 të dosjes standarde të tenderit. Po ashtu, nuk kishte aplikim të penaleve.

Shkaqet e vonesave kryesisht ishin për shkak të menaxhimit jo adekuat të komunës lidhur me problemet pronësore, specifike të punëve, pa përgjegjshmërisë së OE, kushteve atmosferike etj. Ndërsa, mos formalizimi i vonesave ishte për shkak të mungesës së njohurive të menaxherëve të kontratave lidhur me kërkesat ligjore.

Ndikimi Vonesat në kryerjen e projekteve ndikojnë në rritjen e obligimeve kontraktuese të cilat më vonë mund të bëhen barrë për buxhetin e vitit pasues. Kjo, po ashtu, ndikon në performancën dhe mos arritjen e objektivave të përcaktuara të Komunës.

Rekomandimi B2 Kryetari duhet të sigurojë që mos të fillohen projektet pa u siguruar për çështjet e problemeve pronësore, hartimit të specifikeve adekuate të projekteve dhe se menaxherët e kontratave formalizojnë procesin e shtyrjes së afateve kur ato janë të nevojshme nga ana e Komunës. Po ashtu, për vonesat e pa arsytuara, të aplikohen penalet e parapara me kontratë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B3 - Mungesa e projektit ekzekutues****Gjetja**

Neni 20.10 i RrUOPP kërkon që specifikat teknike për kontratën e punës, duhet të përfshijnë një projekt ekzekutues si pjesë substanciale të veten.

Ne kemi identifikuar se në pesë (5) kontrata pune komuna nuk kishte hartuar projektin ekzekutues, por i kishte zhvilluar procedurat e prokurimit duke përgatitur vetëm paramasën dhe parallogarinë. Mungesa e projekteve ekzekutuese kryesisht ishte te renovimet dhe ndërtimi i rrugëve.

Mungesa e projekteve sipas vlerësimeve të zyrtarëve përgjegjës ishte për shkak të thjeshtësisë së punëve të cilat ishte paraparë për tu kryer.

Ndikimi

Mungesa e projekteve ekzekutuese dhe iniciimi i procedurave për projekte kapitale vetëm me paramasë dhe parallogari, rritë rrezikun që gjatë procesit të ekzekutimit të projekteve të paraqiten pengesa të ndryshme si në aspektin profesional, ashtu edhe në vonesat e punimeve apo edhe në rritjen e kostove të projekteve.

Rekomandimi B3

Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues të cilat do të ndikonin në eliminimin e vonesave dhe të kostove shtesë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B4 - Mangësi në ekzekutimin/menaxhimin e kontratave****Gjetja**

Rregulla financiare Nr. 01/2013 për shpenzimin e parasë publike, nenet 22 deri 26, ndër të tjera përcaktojnë se paraprakisht duhet të bëhet pranimi i mallrave/punëve pastaj duhet të bëhet pagesa. Neni 61.21 i RrUOPP specifikon se “Ndryshimi i kontratës i referohet një ndryshimi në termat dhe kushtet e një kontrate të shpërblyer”, neni 61.22 thotë se “ndryshimi i kontratës do të përgatitet nga departamenti i prokurimit”, ndërsa neni 61.23 thotë se kjo mund të bëhet “vetëm pas marrjes së aprovimit nga Zyrtarit Kryesor Administrativ”.

Në tre (3) kontrata kemi evidentuar mangësi në ekzekutimin/menaxhimin e kontratave si në vijim:

- Te kontrata "Ndërtimi i fushës ndihmëse të stadiumit të futbollit" prej 118,527€, kemi evidentuar se te pjesa për

ndërtimin e zhveshtoreve, pozicioni 15 ishte paguar në tërësi sasia e kontraktuar, ndërsa nuk ishte bërë muratimi i komplet mureve të brendshme. Ndërsa te pozicioni 21 që kishte të bënte me Furnizimin dhe vendosjen e tjegullave (kulmi), ishte ndryshuar dhe kulmi ishte bërë me llamarinë. Ky ndryshim nuk është evidentuar në situacionin që ishte procesuar për pagesë dhe nuk kishte ndonjë aprovim formal.

- Te kontrata "Ndërtimi i sallës sportive në SHMU-1" prej 260,666€, kemi evidentuar disa pozicione të cilat ishin paguar në tërësi por që nuk ishin kryer punët. Pozicionet që ishin paguar pa u kryer punët kishin të bënin me punët e zdrukthtarisë përkatësisht pozicionet: 13.2, 13.3, 13.7, 13.8, 13.9, 13.10, 13.11, 13.12 dhe 13.3. Vlera totale e këtyre pozicioneve të paguara por që nuk ishin punuar ishte 3,320€.
- Te kontrata "Ndërtimi i objektit për ruajtjen e patates në fshatin Pestovë" prej 157,237€, kemi evidentuar se pozicioni 1.2 i paramasës së kontraktuar (çmimi i kontraktuar është jo normalisht i lartë) ishte paguar në tërësi për pozicionin që pëmbante punë për pastrimin e terrenit në fund të punimeve, ndërsa nuk ishte dashur të paguhet. Nga menaxheri i kontratës jemi njoftuar se objekti nuk është duke u ndërtuar në vendin e paraparë me projekt dhe se mungonin aprovimet formale nga ZKA për ndryshimin e lokacionit për ndërtim.

Të gjitha këto ndryshime në realizimin e kontratave janë bërë pa aprovimet e Zyrtarit Kryesor Administrativ (ZKA) dhe zyrës së prokurimit, siç kërkohet me ligjin dhe rregullat/udhëzuesin për prokurimin publik. Duhet theksuar se menaxherët e kontratave ishin në njohuri për kërkesat ligjore për prokurimin publik lidhur me aprovimet e nevojshme për ndryshimin e kontratave, ngase dukuria e mangësive në menaxhimin e kontratave përsëritet edhe në raportin e auditimit të vitit paraprak.

Ndikimi

Ekzekutimi i punëve në kundërshtim me paramasën dhe parallogarinë e kontraktuar pa aprovimin e ZKA-së dhe zyrës së prokurimit shpërfaq dobësitë në kontrollet e ushtruara nga menaxhmenti i lartë. Kjo mund të ndikojë në cilësinë e punëve të kryera si dhe mund të rezultojë që për shkak të ndryshimit të kushteve të kontratës nuk është përzgjedhur operatori më i lirë. Ndërsa, pagesat për punë të pa kryera mund të rezultojë me dëmtim të buxhetit dhe keqpërdorim të parasë publike.

Rekomandimi B4

Kryetari duhet të siguroj se menaxherët e kontratave dhe çertifikuesi, aplikojnë kontrole efektive në procesin e shpenzimit të parasë publike dhe menaxhimin e kontratave për tu siguruar se pagesat bëhen vetëm sipas çmimeve të kontraktuara dhe punëve/furnizimeve

të realizuara. Po ashtu, për gabimet financiare dhe ndryshimet e identifikuar, komuna duhet të sigurohet se do të bëhet kthimi i mjeteve financiare në buxhetin e komunës dhe realizohen aprovimet e nevojshme për kontratat të cilat ende nuk janë përmbyllur.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.1.5 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera e paraqitur në PFV e pasurive kapitale është 112,599,101€, pasurive jokapitale është 450,098€, ndërsa vlera stoqeve nuk ishte shpalosur. Kemi testuar 70 mostra për teste substanciale në vlerë 12,943,663€, si dhe kemi kryer teste të pajtueshmërisë lidhur me procedurat e brendshme të menaxhimit të pasurive, inventarizimin dhe vlerësimin e pasurive, funksionimin e sistemit e-pasuria etj.

Çështja B5 - Mangësi në procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive jo financiare

Gjetja Neni 19.4.3 i Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare përcakton se duhet të bëhet krahasimi i gjendjes së inventarizuar me gjendjen e regjistrave të pasurive jo financiare. Ndërsa neni 21 i po kësaj rregulloreje ka përcaktuar kërkesat për vlerësimin e pasurive jo financiare.

Komuna ka kryer procesin e inventarizimit të pasurive jo financiare, mirëpo nuk ishte bërë krahasimi i gjendjes së inventarizuar me gjendjen në regjistrat e pasurive jo financiare, siç kërkohet me nenin 19.4.3 të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare. Po ashtu nuk ishte bërë vlerësimi i pasurive jo financiare sipas kërkesave të nenit 21 të kësaj rregulloreje.

Magësitë në procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive, kryesisht ishin për shkak të mungesës së njohurive lidhur me kërkesat e rregullores për menaxhimin e pasurive jo financiare si dhe mungesës së udhëzuesve të brendshëm lidhur me procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive.

Ndikimi Mos krahasimi i inventarizimit me gjendjen e regjistrave të pasurive dhe mos vlerësimi i pasurive, nuk jep siguri lidhur me saktësinë dhe plotësinë e regjistrave të pasurisë.

Rekomandimi B5 Kryetari, duhet siguruar se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive do të kryhet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja C3 - Mangësi në regjistrin kontabël të pasurive****Gjetja**

Neni 6.3 i Rregullores për 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare thotë se: Pasuria kapitale duhet të regjistrohet në SIMFK, ndërsa pasuria jo kapitale dhe stoqet duhet të regjistrohet në sistemin e-pasuria.

Ne kemi evidentuar 23 pagesa të shpenzimeve kapitale dhe jo kapitale prej 201,778€ të cilat nuk ishin regjistruar në regjistrin e pasurive jo financiare (prej tyre tetë (8) pagesa me vlerë 155,266€ nuk janë regjistruar në SIMFK dhe 15 pagesa prej 46,512€ në e-pasuria).

Duhet theksuar se vlera e pasurive jo kapitale e paraqitur në pasqyrat financiare vjetore (PFV) ishte 450,098€. Mirepo, kemi vërejtur se sistemi për regjistrimin dhe menaxhimin e pasurive jo kapitale “e-pasuria” nuk ishte aplikuar gjatë vitit 2020. Si rezultat, nuk mund të japim siguri për vlerën e pasurive jo kapitale të shpalosur në PFV. Po ashtu vlera e stoqeve nuk ishte shpalosur në PFV.

Sipas zyrtarëve komunal, mos regjistrimi i të gjitha pasurive kishte ndodhur për shkak të volumit të madh të punëve në fund të vitit.

Ndikimi

Mungesa e regjistrave të saktë dhe të plotë shkakton mungesë të informatave për menaxhmentin lidhur me pasurinë që posedon komuna, shkakton mbi/nënvlerësim të pasurive si dhe mund të rezultojë në prezantimin jo të drejtë të informatave në pasqyra financiare.

Rekomandimi C3

Kryetari, duhet të sigurohet që do të bëhet azhurnimi i regjistrit të pasurive kapitale konform gjetjeve të auditimit të trajtuara me lartë për të siguruar se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.1.6 Të arkëtueshmet

Komuna në PFV e vitit 2020 ka shpalosur llogari të arkëtueshme në vlerë prej 4,449,650€. Kjo vlerë përbëhet nga të arkëtueshmet e tatimit në pronë, taksa në biznes, taksa për grumbullimin e mbeturinave, shfrytëzimi i pronës publike dhe të tjera. Gjithsej kemi testuar 37 mostra për teste substanciale në vlerë 356,455€.

Çështja B6 - Dobësi në menaxhimin e llogarive të arkëtueshme (LLA)

Gjetja Arkëtimi i të hyrave bëhet sipas afateve kohore të përcaktuara në faturë për secilin lloj të të hyrave.

Pjesa më e madhe e LLA i takon tatimit në pronë me rreth 64%, taksat për mbledhjen e mbeturinave rreth 20%, taksa në firmë rreth 11% dhe të tjera. Komuna nuk kishte menaxhim efektiv në mbledhjen e të arkëtueshmeve pasi që vazhdon rritja e tyre vit pas viti. Në krahasim me vitin paraprak rritja ishte rreth 348,454€.

Llogaritë menaxhohen nga sisteme të integruara (tatimi në pronë, taksa në biznes dhe taksat nga mbeturinat), përderisa disa llogari tjera menaxhohen në excel/word.

Rritja e llogarive të arkëtueshme vit pas viti ishte për shkak të mos marrjes së të gjitha veprimeve të mundshme për arkëtimin e tyre. Ndonëse duhet të kihet parasysh edhe ndikimi i pandemisë në nivelin e arkëtimin të tyre.

Ndikimi Mos arkëtimi në kohë i të hyrave të ngarkuara ndikon në nivelin e fondeve të mbledhura për buxhetin komunal me refleksion negativ në financimin dhe realizimin e projekteve nga të hyrat vetjake.

Rekomandimi B6 Kryetari, duhet të sigurojë efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme. Hartimi dhe aplikimi i programeve dhe procedurave të qarta për mënyrën e menaxhimit, regjistrimit dhe arkëtimin të tyre, do të ishin disa nga masat që mund të sjellin përmirësime.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.1.7 Funkzioni i auditimit të brendshëm

Njësia e Auditimit të Brendshëm (NjAB) kishte drejtorin dhe një anëtar. Përveç planit strategjik, NjAB kishte hartuar edhe planin vjetor të punës ku ishin përfshirë gjashtë (6) auditime, përkatësisht pesë (5) auditime pas rishikimit të planit për shkak të pandemisë të cilat edhe ishin realizuar gjatë vitit 2020. Numri i rekomandimeve të dhëna në raportet e auditimit është 18, prej të cilave të zbatuara ishin dhjetë (10) në proces ishin gjashtë (6) dhe dy (2) të pazbatuara. Auditimet ishin fokusuar në fushën e prokurimit, vlerësimit të sistemit të kontrolleve nëpër drejtori të ndryshme si dhe në fushën e të hyrave, përderisa periudha e mbuluar me auditim ishte kryesisht viti 2020. Komiteti i auditimit ishte funksional dhe kishte mbajtur tre (3) takime, ku ishte diskutuar për raportin e auditorit të jashtëm dhe të NjAB.

Çështja B7 - Mos kompletimi i NjAB

Gjetja Neni 5.1.1 i Rregullores 01/2019 për themelimin e Njesisë së Auditimit të Brendshëm përcakton që çdo subjekti i sektorit publik me buxhet mbi shtatë (7) milion euro duhet të ketë së paku tre auditorë.

NjAB në Komunën e Vushtrrisë përbëhet nga drejtori dhe një anëtar.

Kjo gjendje ishte për shkak mungesës së buxhetit të ndarë për plotësimin e numrit minimal të auditorëve sipas kërkesave ligjore.

Ndikimi Mos kompletimi i NjAB-së me staf të mjaftueshëm, mund të ndikojë që auditimi i brendshëm mos të mbulojë të gjitha fushat me rrezik, dhe t'i pamundësoj menaxhmentit marrjen e veprimeve me kohë për parandalimin e gabimeve të mundshme.

Rekomandimi B7 Kryetari, duhet të sigurojë se për pozitat e kërkuara do të bëhen planifikimet buxhetore me kohë dhe se NjAB të plotësohet me staf të mjaftueshëm sipas rregullores për themelimin e NjAB.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Ne kemi marrë parasysh burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të ardhurave të mbledhura nga kategoritë ekonomike. Kjo është theksuar në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁵	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Burimet e fondeve	19,939,967.00	21,843,466.43	18,716,055.28	17,724,021.08	16,614,800.54
Grante Qeveritare Buxheti	17,904,307.00	17,938,394.06	16,352,367.41	15,369,552.73	14,760,459.82
Financimi përmes huamarrjes	0.00	167,323.20	150,059.85	89,534.10	38,716.43
Të bartura nga viti i kaluar	0.00	1,356,263.33	853,862.77	497,100.39	722,773.94
Të hyrat vetanake	2,035,660.00	2,035,660.00	1,039,575.31	1,550,506.81	1,024,422.97
Donacionet vendore	0.00	260,324.34	238,846.11	111,141.55	65,896.91
Donacionet e jashtme	0.00	85,501.50	81,343.83	106,185.50	2,530.47

Buxheti final është më i lartë se buxheti fillestar për 1,903,500€. Kjo rritje ishte rezultat i të hyrave të bartura nga viti paraprak për 1,356,263€, rritjes së donacioneve të brendshme për 259,747€, rritjes së financimit nga huamarrja prej 167,323€, donacioneve të jashtme për 86,079€ si dhe rritjes së grantit qeveritar për 34,088€.

Në vitin 2020 OB ka shpenzuar 86% të buxhetit përfundimtar ose 18,716,055€, me një rritje 5% në krahasim me vitin 2019.

Shpenzimet gjatë vitit 2020 për menaxhimin e pandemisë Covid-19 ishin 818,823€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me kompensimin e pagave të stafit sipas vendimeve të nivelit qendror, shërbimeve tjera kontraktuese, përkrahjen e familjeve dhe bizneseve me pako ushqimore/financiare, pajisje nën 1,000€, furnizime të ndryshme mjekësore etj. Sidoqoftë, zbatimi i buxhetit mbetet në një nivel të pakënaqshëm dhe shpjegimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	19,939,967.00	21,843,466.43	18,716,055.28	17,724,021.08	16,614,800.54
Pagat dhe mëditjet	10,238,810.00	10,313,007.40	10,313,007.40	9,936,267.34	9,772,738.06
Mallrat dhe shërbimet	3,211,496.00	4,398,419.21	3,153,316.61	2,527,731.48	2,006,101.96
Komunalitë	309,035.00	301,442.26	239,622.65	274,878.31	257,593.74
Subvencionet dhe transferet	292,914.00	764,225.73	689,149.07	195,167.00	179,792.00
Investimet Kapitale	4,726,391.00	6,066,371.83	4,320,959.55	4,789,976.95	4,398,574.78
Rezervat	1,161,321.00	0.00	0.00	0.00	0.00

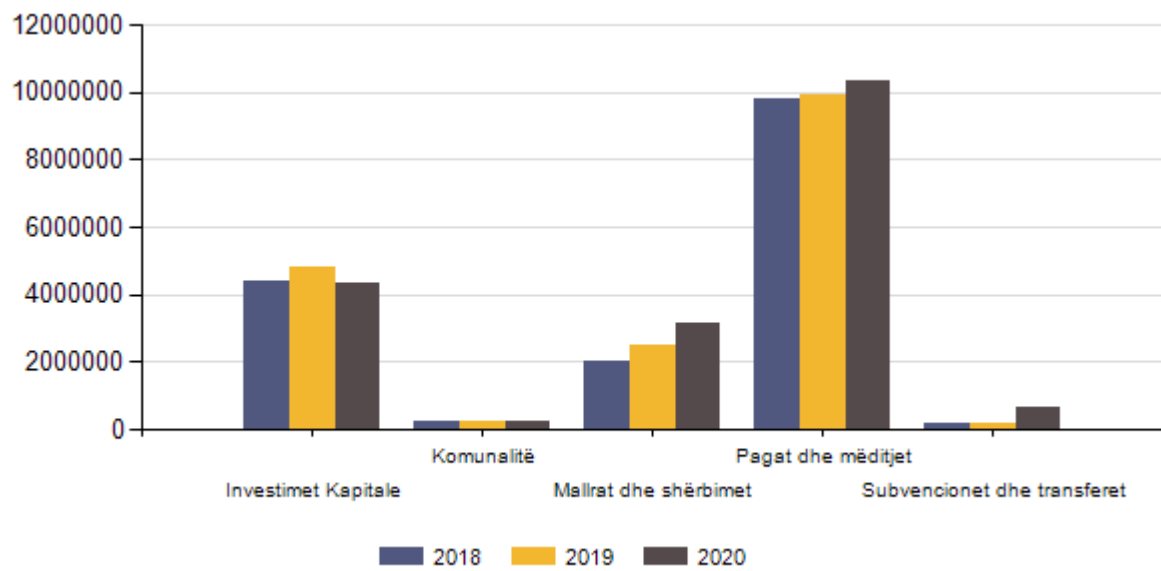
Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë: Buxheti final për paga dhe mëditje ishte rritur për 74,197€. Rritja ishte si rezultat i përshtatjeve buxhetore, rishikimit të buxhetit të vitit 2020 si dhe situatës së krijuar nga pandemia Covid 19;

Buxheti për mallra dhe shërbime ishte rritur për 1,186,923€. Rritja kishte ndodhur si rezultat i rishikimit të buxhetit për 381,195€, nga fondi i rezervave janë bartur 361,961€, nga të hyrat e bartura për 368,763€, nga Master Plani i shpërndarë nga Ministria e Arsimit prej 122,804€ si dhe nga grantet e donatorëve 2,590€. Përderisa duhet theksuar se sipas përshtatjeve buxhetore mallrat janë zvogëluar për 50,390€; Buxheti për shërbimet komunale ishte zvogëluar për 7,593€ si pasojë e përshtatjeve buxhetore, rishikimit të buxhetit të vitit 2020 si dhe situatës së krijuar nga pandemia Covid 19;

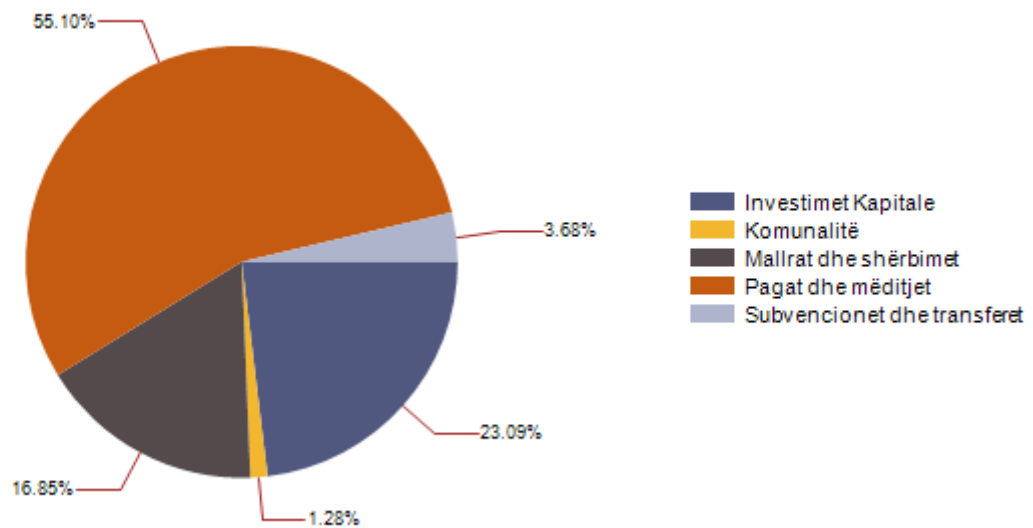
Buxheti për subvencione ishte rritur për 471,312€. Rritja kishte ndodhur nga rezervat për 220,000€, si dhe 251,312€ nga rritja e buxhetit sipas vendimeve për menaxhimin e pandemisë; dhe

Buxheti për investimet kapitale ishte rritur për 1,339,981€, rritja ishte si rezultat i të hyrave të bartura për 903,609€, nga rezerva për 395,456€, si dhe pjesa e mbetur nga grantet e donatoreve për 343,235€. Duhet theksuar se buxheti i investimeve kapitale ishte zvogëluar pas rishikimit të buxhetit për 268,024€ si dhe për shkak të përshtatjeve buxhetore për menaxhimin e pandemisë ishte zvogëluar për 34,295€.

Grafiku 2. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike gjatë periudhës 2018-2020

Grafiku 3. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2020

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Vushtrrisë në 2020 ishin në vlerë 2,116,618€ e që është pothuajse njëjtë sikur në vitin paraprak. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga taksa për grumbullimin e mbeturinave, të hyrat nga qiraja etj. Komuna kishte edhe të hyra të arkëtuara nga institucionet tjera në emër të komunës si në vijim: gjobat në trafik 198,861€, dhe gjobat nga gjykatat 11,725€.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Pranimet	2019 Pranimet	2018 Pranimet
Totali i të hyrave	2,035,660.00	2,035,660.00	2,116,618.17	2,122,937.67	1,587,599.50
Të hyrat tatimore	807,268.00	807,268.00	734,351.70	820,800.39	661,711.86
Të hyrat jo tatimore	1,228,392.00	1,228,392.00	1,381,488.38	1,302,137.28	925,753.49
Të hyrat tjera	0.00	0.00	778.09		134.15

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2019 ka rezultuar në 19 rekomandime. Komuna kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna.

Deri në fund të auditimit për vitin 2020, gjashtë (6) rekomandime janë zbatuar; tre (3) ishin në proces dhe dhjetë (10) nuk janë adresuar ende, siç është paraqitur më poshtë në Grafikon 4. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shih Tabelën e rekomandimeve nr. 4.

Grafiku 4. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

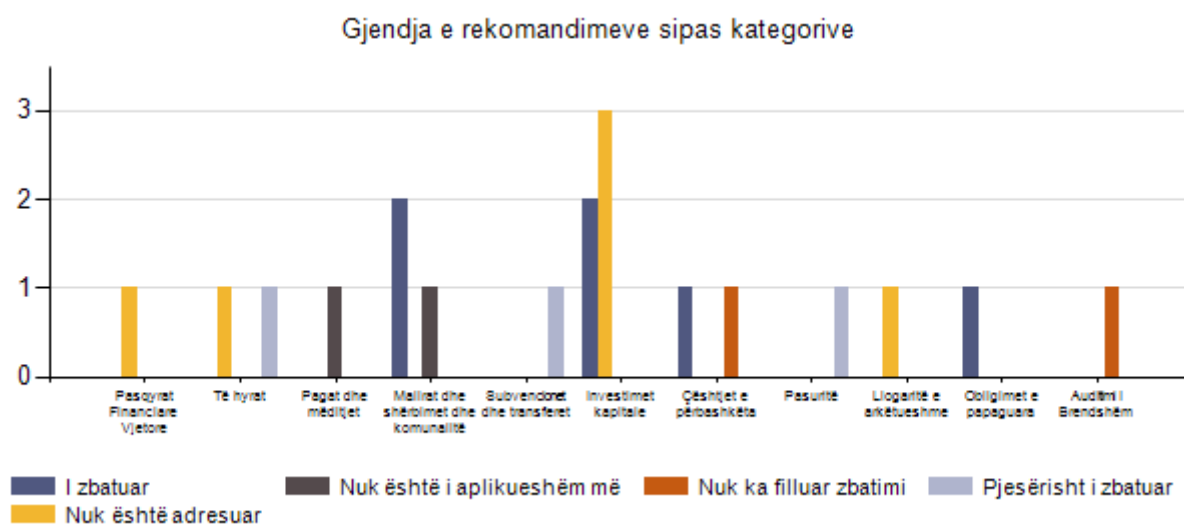

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak dhe vitit 2020

Nr	Fusha Auditimit	Rekomandimet e vitit 2019	Veprimet ndërmarra	Statusi
1.	Pasqyrat Financiare Vjetore	Rekomandimi C1 Kryetari duhet të siguroj se janë ndërmarrë të gjitha veprimet e nevojshme në mënyrë që të gjitha shpenzimet të planifikohen në kategoritë e duhura buxhetore dhe që pagesa dhe regjistrimi i shpenzimeve bëhet sipas kodeve ekonomike adekuate. Këtu duhet të përfshihen planifikimi i mjeteve për kompensimin e pagave jubilarë dhe përcjellëse për ish punëtorët që nuk janë kompensuar si dhe ata që janë në prag të pensionimit, si dhe klasifikimi/ndarja e qartë e projekteve kapitale nga shpenzimet tjera si	Në raportin e vitit 2020 kjo çështje është trajtuar te theksimi i çështjes në kuadër të keqkklasifikimeve.	Nuk është adresuar

		subvencionet apo mallrat dhe shërbimet.		
2.	Të hyrat	Rekomandimi C2 Kryetari duhet të sigurojë kontrolle shtesë në departamentin e tatimit në pronë, në mënyrë që të dhënat në sistemin ProTax të jenë të harmonizuara me rregulloren e tatimit në pronën e paluajtshme të Komunës dhe me ligjin, dhe të gjitha rastet e tilla të korrigjohen.	Gjetja për zbritjen prej 15,000€ në dy njësi të banimit të një tatimpaguesi fizik është identifikuar gjatë vitit 2020, përderisa aspektin e mos harmonizimit të rregullores komunale me sistemin ProTax nuk e kemi identifikuar gjatë vitit 2020.	Pjesërisht i zbatuar
3.	Të hyrat	Rekomandimi A1 Kryetari duhet të siguroj mekanizma efektiv për inspektimin e kuotës së përcaktuar prej 20% të objekteve siç kërkohet me ligjin e ri si dhe të rrisë kontrollin e menaxhimit të punëve në teren.	Mos inspektimi i të gjitha pronave të kerkuara nuk është arritur as gjatë vitit 2020.	Nuk është adresuar
4.	Pagat dhe mëditjet	Rekomandimi B1 Kryetari, duhet të siguroj se MSHV përdorën vetëm për punë specifike dhe kontratat nuk zgjasin më shumë se afati i paraparë ligjor. Po ashtu, duhet të ndërmerren veprime që nevojat për pozitat të rregullta të adresohen në Ministri të Financave gjatë planifikimit buxhetor dhe të sigurohet se buxhetohen dhe paguhen nga kategoria e pagave e mëditjeve.	Kjo çështje nuk është trajtuar në raportin e vitit 2020 ndonëse staf të angazhuar sipas MSHV-ve janë vërejtur edhe gjatë vitit 2020.	Nuk është i aplikueshëm më
5.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Rekomandimi B2 Kryetari, duhet të sigurojë kontrolle shtesë të monitorimit në mënyrë që të gjitha mallrat dhe shërbimet të pranohen sipas kushteve të kontraktuara, dhe në rastet e pajustificuara të vonesave në liferim, të aplikohen ndëshkimet e përcaktuara me kontratë.	Nuk kemi hasur raste të tilla gjatë vitit 2020.	I zbatuar
6.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Rekomandimi B3 Kryetari duhet të siguroj që të bëhet monitorimi i zbatimit të kontratave përmes hartimit të raporteve nga menaxherët përkatës, dhe se asnjë pagesë të	Nuk kemi hasur raste të tilla gjatë vitit 2020.	I zbatuar

		mos ekzekutohet pa u siguruar dëshmitë e mjaftueshme se dispozitat e kontratës po zbatohen nga ana e OE.		
7.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Rekomandimi B4 Kryetari duhet të thelloj bashkëpunimin me MF, për të siguruar që mjetet për kryerjen e obligimeve që dalin nga marrëveshja kolektive të buxhetohen dhe të paguhen me kohë dhe nga kategoria e pagave dhe mëditjeve, për të shmangur keqklasifikimin dhe shpenzimet e panevojshme.	Për vitin 2020 kjo çështje është trajtuar te keqklasifikimi i shpenzimeve në kuadër të theksimit të çështjes.	Nuk është i aplikueshëm më
8.	Subvencionet dhe transferet	Rekomandimi C3 Kryetari duhet të sigurojë që procesi i vlerësimit të aplikuesve të dokumentohet me dëshmi përkatëse duke siguruar në të njëjtën kohë të mos shkelet parimi i konkurrencës, si dhe përfitues të subvencioneve të jenë vetëm aplikuesit që përmbushin kriteret e përcaktuara në thirrjen publike. Po ashtu, Kryetari duhet të ndërtojë mekanizma mbikëqyrës për tu siguruar se subvencionet e dhëna arrijnë qëllimet e synuara.	Mangesi në vlerësimin e aplikuesve kemi hasur edhe në vitin aktual përderisa aspektet tjera të gjetjes nuk i kemi hasur gjatë vitit 2020.	Pjesërisht i zbatuar
9.	Investimet kapitale	Rekomandimi A2 Kryetari duhet të sigurojë se menaxherët e projekteve janë në njohuri me kërkesat ligjore për prokurimin publik (kjo mund të bëhet me anë të trajnimeve) dhe se çdo ndryshim në kushtet e kontratës para ose gjatë periudhës së zbatimit do të bëhet vetëm pas njoftimit të zyrës së prokurimit dhe marrjes së aprovimit nga Zyrtari Administrativ.	Nuk kemi hasur raste të tilla gjatë vitit 2020.	I zbatuar
10.	Investimet kapitale	Rekomandimi B5 Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues të cilat do të ndikojnë në eliminimin e vonësive dhe të kostove shtesë.	Gjendja e njëjtë është përsëritur edhe në vitin aktual.	Nuk është adresuar
11.	Investimet kapitale	Rekomandimi A3 Kryetari duhet të sigurojë se menaxherët e kontratave dhe çertifikuesi aplikojnë kontrolle efektive në procesin e shpenzimit të parasë publike për tu siguruar se pagesat bëhen vetëm sipas çmimeve	Raste të ngjajshme kemi vërejtur edhe gjatë vitit 2020.	Nuk është adresuar

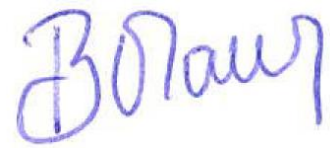
		të kontraktuara dhe punëve/furnizimeve të realizuara. Po ashtu, për gabimet financiare dhe ndryshimet e identifikuar, komuna duhet të sigurohet se do të bëhet kthimi i mjeteve financiare në buxhetin e komunës dhe realizohen aprovimet e nevojshme për kontratat të cilat ende nuk janë përmbyllur.		
12.	Investimet kapitale	Rekomandimi A4 Kryetari duhet të sigurojë kontrollë shtesë në mënyrë që kontratat të nënshkruhen vetëm atëherë kur ekzistojnë fonde që sigurojnë ekzekutimin e tyre, pa marrë parasysh nëse financimi i tyre është nga të hyrat vetanake apo fonde tjera të financimit.	Nuk kemi hasur raste të tilla gjatë vitit 2020.	I zbatuar
13.	Investimet kapitale	Rekomandimi B6 Kryetari duhet të siguroj që mos të fillohen projektet pa u siguruar për çështjet e problemeve pronësore, të hartohen specifika adekuate të projekteve dhe se menaxherët e kontratave formalizojnë procesin e shtyrjes së afateve kur ato janë të justifikuara nga ana e Komunës. Po ashtu, duhet të aplikohen penalet për vonesat e pa arsyetura.	Gjendja e njejtë është përsëritur edhe në vitin 2020.	Nuk është adresuar
14.	Çështjet përbashkëta	Rekomandimi A5 Kryetari duhet të sigurojë që të respektohen kërkesat e paraqitura në njoftimin për kontratë/dosjen e tenderit, në mënyrë që vetëm operatorët që kanë përmbyllur të gjitha kushtet të shpërblehen me kontratë.	Nuk kemi hasur raste të tilla gjatë vitit 2020.	I zbatuar
15.	Çështjet përbashkëta	Rekomandimi A6 Kryetari duhet të siguroj që ndarja e detyrave dhe përgjegjësi në aktivitetet e prokurimit të bëhet në përputhje me kërkesat ligjore të prokurimit, në mënyrë që të shmanget mundësia e konfliktit të detyrave.	Raste të ndarjes jo të drejtë të detyrave në aktivitetet e prokurimit kemi hasur edhe në vitin 2020.	Nuk ka filluar zbatimin
16.	Pasuritë	Rekomandimi C4 Kryetari, duhet të sigurohet që do të bëhet azhurnimi i regjistrit të pasurive kapitale konform gjetjeve të auditimit të trajtuara më lartë për të siguruar se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale. Po	Aspekti i mosregjistrimit të të gjitha pasurive kapitale dhe jo kapitale është përsëritur edhe në vitin 2020, përderisa	Pjesërisht i zbatuar

		ashtu duhet siguruar se procesi i inventarizimi dhe vlerësimit të pasurive do të kryet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore.	aspektet tjera në gabimin e regjistrimeve nuk i kemi hasur gjatë vitit 2020.	
17.	Llogaritë arkëtueshme	Rekomandimi B7 Kryetari, duhet të sigurojë efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme. Hartimi dhe aplikimi i programeve dhe procedurave të qarta për mënyrën e menaxhimit dhe arkëtimit të tyre, do të ndihmonte në këtë drejtim.	Gjendja e njejtë është evidentuar edhe gjatë vitit 2020.	Nuk është adresuar
18.	Obligimet papaguara	Rekomandimi C5 Kryetari, duhet të sigurojë kontrolle shtesë në ekzekutimin e pagesave, për të eliminuar vonesat në pagesën e faturave.	Nuk kemi hasur raste të tilla gjatë vitit 2020.	I zbatuar
19.	Auditimi Brendshëm	Rekomandimi A7 Kryetari, duhet të sigurojë se për pozitat e kërkuara do të bëhen planifikimet buxhetore me kohë dhe se Njësia e Auditimit të Brendshëm do të plotësohet me staf të mjaftueshëm sipas rregullores në fuqi.	Gjendja e njejtë është evidentuar edhe gjatë vitit 2020.	Nuk ka filluar zbatim

Nr	Fusha Auditimit	Rekomandimet e vitit 2020
1.	Të hyrat	Kryetari duhet të sigurojë kontrolle shtesë në departamentin e tatimit në pronë, në mënyrë që të dhënat në sistemin ProTax të jenë të harmonizuara me rregulloren e tatimit në pronën e paluajtshme të Komunës dhe me ligjin, dhe të gjitha rastet e tilla të korrigjohen.
2.	Të hyrat	Kryetari duhet të siguroj mekanizma efektiv për inspektimin e kuotës së përcaktuar prej 20% të objekteve siç kërkohet me ligjin e ri si dhe të rrisë kontrollin e menaxhimit të punëve në teren.
3.	Të hyrat	Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në mënyrë që paratë e gatshme të grumbulluar në arkë të dorëzohen dhe të depozitohen në bankë sipas kërkesave të rregullës financiare për të hyrat.
4.	Të hyrat	Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në këtë fushë në mënyrë që hyrat të klasifikohen drejtë në përputhje me kodet përkatëse ekonomike të përcaktuara me planin kontabël të Thesarit/SIMFK.
5.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në procesin e vlerësimit dhe përzgjedhjes së tenderëve konform kriterëve të përcaktuara në dosje të tenderit dhe në njoftimin për kontratë.
6.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Kryetari të sigurojë ndarjen e drejtë të detyrave në procesin e menaxhimit të aktiviteteve të prokurimit dhe kontratave konform respektimit të kriterëve ligjore dhe rregullative të prokurimit publik.
7.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari duhet të sigurojë që procesi i vlerësimit të aplikuesve të dokumentohet me dëshmi përkatëse duke siguruar në të njëjtën kohë të

		mos shkelet parimi i konkurrencës, si dhe përfitues të subvencioneve të jenë vetëm aplikuesit që përmbushin kriteret e përcaktuara në thirrjen publike.
8.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues të cilat do të ndikonin në eliminimin e vonesave dhe të kostove shtesë.
9.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të siguroj se menaxherët e kontratave dhe çertifikuesi aplikojnë kontrolle efektive në procesin e shpenzimit të parasë publike dhe menaxhimin e kontratave për tu siguruar se pagesat bëhen vetëm sipas çmimeve të kontraktuara dhe punëve/furnizimeve të realizuara. Po ashtu, për gabimet financiare dhe ndryshimet e identifikuar, komuna duhet të sigurohet se do të bëhet kthimi i mjeteve financiare në buxhetin e komunës dhe realizohen aprovimet e nevojshme për kontratat të cilat ende nuk janë përmbyllur.
10.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të siguroj që mos të fillohen projektet pa u siguruar për çështjet e problemeve pronësore, hartimit të specifikave adekuate të projekteve dhe se menaxherët e kontratave formalizojnë procesin e shtyrjes së afateve kur ato janë të nevojshme nga ana e Komunës. Po ashtu, për vonesat e pa arsyetuara, të aplikohen penalet.e parapara me kontratë.
11.	Pasuritë	Kryetari, duhet të sigurohet që do të bëhet azhurnimi i regjistrit të pasurive kapitale konform gjetjeve të auditimit të trajtuara me lartë për të siguruar se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale.
12.	Pasuritë	Kryetari, duhet siguruar se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive do të kryhet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore.
13.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari, duhet të sigurojë efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme. Hartimi dhe aplikimi i programeve dhe procedurave të qarta për mënyrën e menaxhimit, regjistrimit dhe arkëtimit të tyre, do të ishin disa nga masat që mund të sjellin përmirësime.
14.	Auditimi Brendshëm	Kryetari, duhet të sigurojë se për pozitat e kërkuara do të bëhen planifikimet buxhetore me kohë dhe se NjAB të plotësohet me staf të mjaftueshëm sipas rregullores për themelimin e NjAB.

Besnik Osmani, Auditor i Përgjithshëm

Qerkin Morina, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Zukë Zuka, Udhëheqës i Auditimit

Ylber Sadiku, Udhëheqës i ekipit

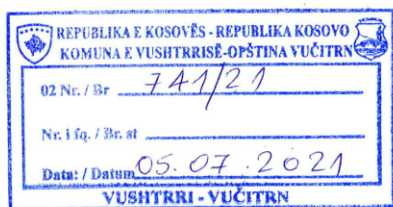
Muharrem Qyqalla, Anëtar i ekipit

Arben Hundozi, Anëtar i ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

KOMUNA VUSHTRRI

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2020 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Vushtrrisë, për vitin 2020 (në tekstin e mëtejme "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. XHAJER TAHIRI

Kryetari i Komunës së Vushtrrisë

Data: 05.07.2021

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁶ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet.⁷ Ky opinion duhet të veçohet nga opinionin nëse pasqyrat financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë, d.m.th. opinionin mund të modifikohet në lidhje me çështjen(t) e pajtueshmërisë, por mund të mos modifikohet në lidhje me besueshmërinë e pasqyrave financiare (ose anasjelltas).

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim(e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinionin i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjera", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet – pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikatat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁶ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁷ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikatat e mira.